

DİLAVER CEBECİ, BİR SÖZ USTASI...

Muaz ERGÜ

Dilaver Cebeci. Bir şiir dervişi... Bir söz ustası... “Seyyah-ı Fakir Evliya Çelebi”... Sözü'nün ulu dergâhına postunu sermiş bir derviş. Kor yürekli... Milli duygusallığımızın satırlarda dile gelmişliği... Sadrından süzülür; Hasretten, vuslattan, aşktan, sevdadan, ayrılıktan damıtılmış şiirler. Maziden, töreden, yurttan, obadan, yerlerden, göklerden seslenir. Bin yıllık tarihi sesler. O, şiir söylemeye başlayınca ansızın bir sızı yakalar bizi Türkmen Elllerinden... Bırakmaz... Bozkırda kalmış bir sancı saplanır böğrümüze. Çıkmaz... Soylu sevdâ türküleri söylenir sevgiliyi özlemenin en koyu yerinde. Uzun bir hasret, upuzun bir rüzgâr olur mısralar dumanlı başımızda esip duran... Buhara geceleri gelir sonra söze. Semerkant... Karanlık keleplenir yorgun Asya'nın kadim gönlüne. Oturup ufuklara, dolunayı seyreyleriz. Azatlığın zirvesinde sohbe dalar yıldızlar. Biz burada esirliğini yaşarken yaşamın...

Onun şiirini okumaya başlarken bir ince yağmura yakalanırız Selçuklu Yurdunda. Katıksız, karışksız töre gelir dile. Bütün ürkek ceylanlar koşmaya başlar Ortaasya çöllerinde. Yüreğimizin en tenha yerinde yaralı ceylanlar... Cennet atları dörtnala gider uçsuz bucaksız bozkırlar boyunca. Ay bir yakamoz gibi düşer atlarımızın gözlerine. Yelelerinden yangınlar yükselir atların... Ağ buluttan atlarla yeteriz ta Anadolu baharına. Toplar çadırlarımızı apakaylar...

Anadolu dağlarına bahar gelir. Ilık bir bahar güneşi yüreğimize akar ıgıl ıgıl. Çiğdem olur, çiçek olur genç kızların sevdaları... Sımsıcak bir yemin olur... Dokunulmamış, kuytu, sımsıcak bir yemin... Bahar gelir, koyaklardaki dereler akar doludizgin. Akar dereler boz bulanık... Söğüdün dalları eğilir boz bulanık sulara. Söğüdün dalları...

Kirlenmemiş mavi göğe bakarak firuze düşlere dalar gözlerimiz. Korkulardan azade... Zaman ipince bir iptir kirmenlerde eğriken. Yosunlu sulara dalan çocukluğumuz en delişmen çağlarıdır. Çimdiğimiz yosunlu dereler...

O, şiir söylerken Türkçemizin duru pınarlarından kana kana içeriz. Dupduru bir dilin tadına doyumaz iksiri sarıp sarmalar bizi. Artık unutulmaya yüz tutmuş kadim kavramlar, imgeler, teşbihler, söyleyişler yeniden dile gelir. Dilaver Cebeci'nin şiirinin bir yanında Dede Korkut seslenir diğer yanda Yunus... Fuzuli dile gelir, Şeyh Galip ve Nedim...

Dilaver Cebeci bir özge şair. Şiir ikliminde baştan ayağa ıslanmıştır yüreği. Yüreğine yağın şiir yağmurları... Unutulmuş, üzerinden alelade geçilmiş zamanlara yakılmış birer ağıt gibidir mısraları. Söylenmemiş türküler kadar bakir... Başı pare pare dumanlı dağlar kadar yüce... Binlerce yıllık kültürümüzden süzülüp gelen bir pınar gibi berrak. Şiir pınarı... Türkiyem'dir O... Şafağa çekilirken, sığındığımız içimize...

Onu okurken gâh bir kervansarayda tarihin hüznüne yakalanırız. Göç yollarına döner ömrümüz. Gâh İmrü-l Kays'ın develeriyle çölde yürürüz. Lacivert bir gecede yıldızlara kasideler söyleriz. Yola düşeriz, yol düşer bahtımıza. Yusuf Nebi'nin güzel sureti seslenir bize en karanlık kuyulardan. En asude düşlerin yorumcusuyla yorarız korkulu, bulanık düşlerimizi.

En çok ta çocukluğumuz dillenir. Körpe ceylanlar gelir düşlerimize bir Cibril nefesiyle. Düşer gideriz peşine kınalı keklüklerin. Cılga yolların izinde... Bakıp bakıp ağlarız cılga yollara geçip giderken... Büyüdükçe bir sızı kalır içimizde. İçimizde bir sızı...

O, şiiri dillendirince hasret türküleri başlar. Baştan ayağa hasret olur her şey. Kavuşmak ihtimalini yitirmiş sevgililer söyleşir onun tenha mısralarında. Zaman bir derin kuyu olur yârin suretinin suya düştüğü. Bir derin kuyu...

Dilaver Cebeci, Kandahar Dağları'nda sabah namazı kıldırır bize. Bütün mevcudatla... Rahmet damlalarından bereketli bir tespihi çeker şiirinde. Dolunay umutlarla çeker zamanın tespihini... Alnında otuz damla terdir o tespih. Allahuekber!...

Enver'in şiirini söyler sonra bize. Enver Paşa'yı... Çeğen Tepesi'ni... "Bir ceviz ağacı... Bir duru pınar..." Uzun ve yorgun Çeğen gecelerini... Gözlerine koyu gölgeler inmiş Osmanlı'yı anar kederle. Yaşanmamış çağları...

Dilaver Cebeci, kalemine ruh üflenmişlerden. Şiirleriyle yüreklerimizde sonsuz rüzgârlar estirirken, makaleleri, seyahat yazılarıyla aklımızı başımıza toplamızı öğütlerdi. Kara mizahın en ciddi çehresiyle gülümserdi yazıları. İroninin engin vadilerinde dolaşırdı kalemi. Milli öfkemizdi yazdıkları bozuk düzene karşı, bozulan töreye... Türkün edebiyatı ve İslam'ın ahlakıyla çepeçevre sarmalanmış bir dili konuşurdu O, en bizim olan dille...

Yazımızı "Dilaver Cebeci Hayatı, Sanatı ve Eserleri" adlı Yıldırım Bulut'a ait Yüksek Lisans Tezinde anlatılan bir anekdotla bitirelim: "Dilaver Cebeci'nin 23 Eylül 2005'te Elazığ'da tertip edilen "Hazar Şiir Akşamları-Dilaver Cebeci'nin Şiir Dünyası" adlı panelde yaptığı konuşma:

"Muhterem Dostlar,

Hastalığımın dolayısı konuşmakta zorlanıyorum. Gözlerim zor görüyor. Harfleri zor anlıyorum. Fakat sizler için bir şiirimi okumaya çalışacağım. Bu, benim sağlıklı olduğum zamanda yazdığım son şiirimdir. Adı "Zaman Masalı"dır.

Susadım, su diye içtim zamanı

Bindim bir huzmeye geçtim zamanı

Dilime verildi sözden anahtar

Yanaştım onunla açtım zamanı

Dediler ki vakit kılıçtır, keser

Davranıp onunla biçtim zamanı

Sonra ellerimde oldu bir tespih

Koparıp etrafa saçtım zamanı

Silkinip dönüştü bir gök küreye

Sardım kollarımla koçtım zamanı

Kırk bin yılda kırk bin belde dolaştım

Nihayet arkadaş seçtim zamanı

Susadım su diye içtim zamanı

Bindim bir huzmeye geçtim zamanı

Bu şehir güzel insanlar yetiştirdi. Evlatlarınız bu ülkeye büyük hizmetlerde bulundu. Beni de evladınız gibi bugün bağrınıza bastınız. Kadirbilir vefalı Elazığ şehrine çok teşekkür ediyorum, saygılarımı sunuyorum." Bu konuşma Dilaver Cebeci'nin sağlığında bir panelde yaptığı son konuşma olarak tarihe geçmiştir."